

TAKTIKA II

19. 04. 2012

T4/2 Defenzívne aktivity čaty (roty)

Obsah

1. Defenzívne aktivity čaty (roty)

1.1 obrana čaty (roty)

Literatúra

- SPG-3-16/Všeob Vedenie operácií (čata, družstvo, osádka tanku) (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- SPG-3-15/Všeob Vedenie operácií mechanizovanou (tankovou) rotou (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- PUB-31-11-02 *Taktika čety*. Velitelství společných sil, Praha 2008.

DEFENZÍVNE AKTIVITY

Základným účelom defenzívnych aktivít je:

- zastaviť útočiaceho nepriateľa,
- udržať priestor,
- pripraviť sa na vykonanie ofenzívnych aktivít alebo odvrátiť ohrozenie.

Defenzívne aktivity sú vedené s cieľom vytvoriť vhodné podmienky pre útočnú činnosť.

Defenzívne aktivity sú základným a rozhodujúcim druhom boja čaty , ktorým sa vytvárajú predpoklady na dosiahnutie úspechu v boji.

Čata vedie defenzívne aktivity v situácii, ak má nepriateľ prevahu jednotiek a iniciatívu vo vedení boja.

DEFENZÍVNE AKTIVITY

---

1. Obrana

Účelom obrany je zastaviť útočiaceho nepriateľa, zabrániť mu v dosiahnutí jeho cieľov, alebo mu zabrániť v obsadení terénu (územia). Môže sa viesť formou obrany priestoru.

2. Boj na zdržanie

Činnosti boja na zdržanie sú tie, v ktorých jednotky pod tlakom nepriateľa vymieňajú čas za priestor, čím znižujú tempo (rýchlosť postupu nepriateľa) a spôsobujú mu straty bez toho, aby sa sami rozhodujúcim spôsobom zaviazali do boja.

1. OBRANA (*Defence*)

Obrana je základný druh defenzívnych aktivít s cieľom odraziť alebo zmariť útok nepriateľa v stanovenom priestore a čase, spôsobiť mu vážne straty, udržať dôležité priestory, zachovať vlastné sily a prostriedky a tým si vytvoriť podmienky pre vlastnú aktívnu činnosť.

Obrana slúži ako prostriedok na získanie času, udržanie priestoru, na zastavenie nepriateľa, aby nemohol dosiahnuť svoj zámer.

Podstata a ciele obrany

Podstata obrany spočíva:

- a) vo výbere terénu,
- b) vo vzájomnej podpore brániacich sa jednotiek,
- c) obmedzenom manévri,
- d) zvýšenej palebnej sile vzhľadom na využívanie vybudovaných bojových postavení.

Ciele obrany:

- a) ničiť bojovú techniku a živú silu nepriateľa,
- b) ničiť nepriateľa pomocou všetkých dostupných zbraní organickej jednotky,
- c) opätovať palbu na útočiaceho nepriateľa,
- d) odhaliť zámer nepriateľa.

Úlohy obrany

- a) zničiť nepriateľské T, BVP a OT nasadením pt zbraní (či už z vozidla alebo mimo vozidla),
- b) oslabiť alebo znemožniť ostreľovanie nepriateľskými navádzanými strelami, paľbou z UG, Sa z pozícií mimo vozidla, či nasadením automatických zbraní čaty,
- c) odraziť nepriateľské útoky vedené z pozícií mimo vozidla,
- d) zaistiť bezprostrednú bezpečnosť T a vozidiel nesúcich PTRS v podmienkach zníženej viditeľnosti a ťažko priechodného terénu,
- e) lokalizovať nepriateľa, posilniť bezpečnosť zabezpečením personálneho obsadenia pozorovacích stanovišť, nasadením hliadok, prepadových jednotiek a nastavením pascí,
- f) postaviť prekážky, ktorých úlohou je spomaliť postup nepriateľa, zastaviť ho, prípadne nasmerovať jeho presun požadovaným smerom a zaistiť bezpečnosť týchto prekážok,
- g) viesť protiútoky.

Podľa situácie a vydaných úloh jednotka vedie:

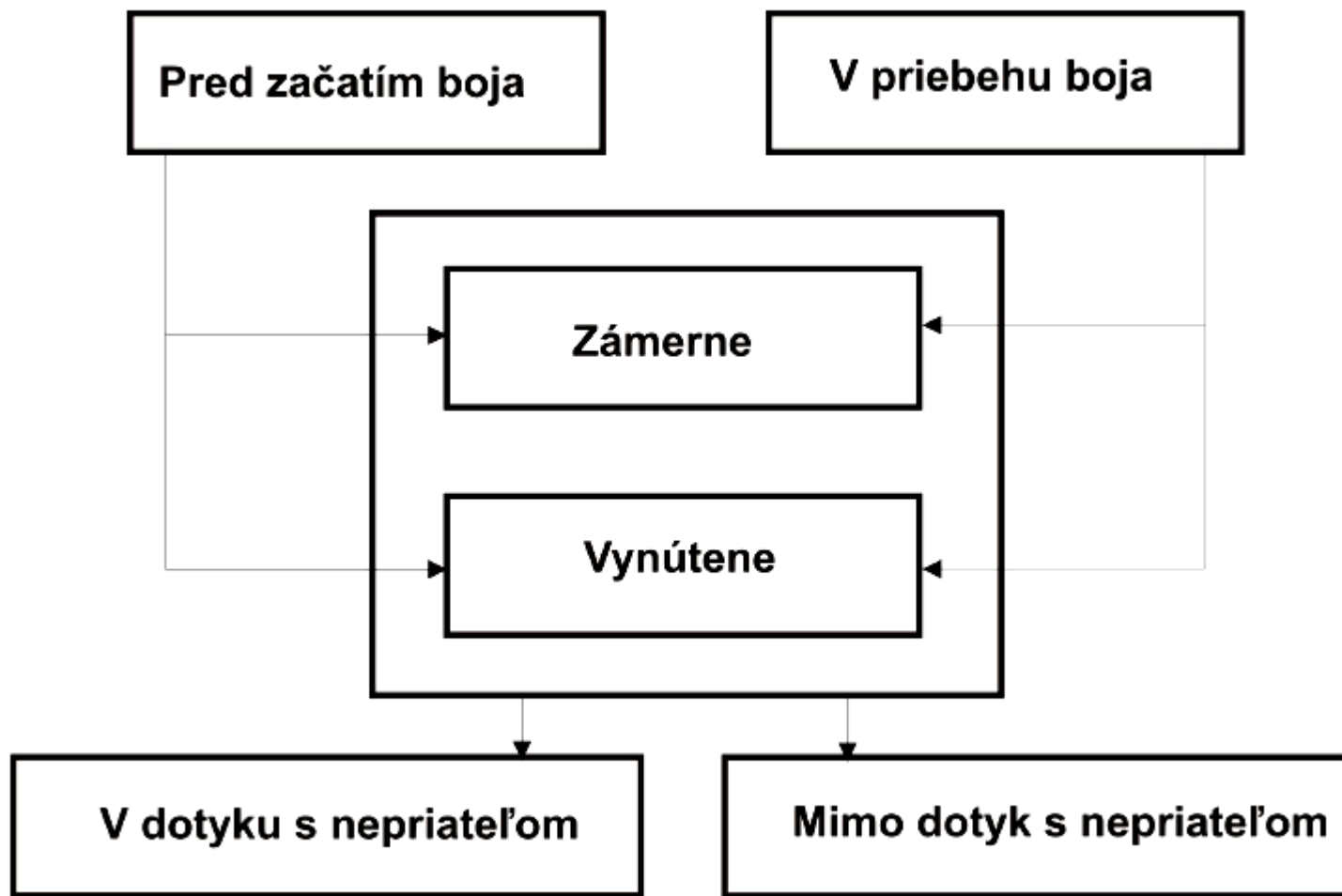
a) pohyblivú obranu

- sú povolené čiastočné straty priestoru za účelom zaujatia výhodnejších bojových postavení na vedenie obrany,

b) pozičnú obranu

- nie je povolená žiadna strata priestoru obrany a dôraz sa kladie na jeho udržanie (čata vedie vždy pozičnú obranu – SPG-3-16/Všeob (B), 2011).

Spôsob zaujatia obrany

Zaujatie obrany v priamom dotyku s nepriateľom

Výhody pri zaujímaní obrany v priamom dotyku s nepriateľom:

1. podrobná znalosť situácie nepriateľa,
2. znalosť smeru hlavného úderu nepriateľa,
3. znalosť terénu pred predným okrajom obrany,
4. neprerušenie boja.

Nevýhody pri zaujímaní obrany v priamom dotyku s nepriateľom:

1. sťažené podmienky pre rozhodovací proces,
2. nedostatok síl a prostriedkov, vrátane munície,
3. aktivita je na strane nepriateľa s cieľom zabrániť nám v plynulom zaujatí obrany,
4. nutnosť zaujatia obrany v nevýhodnom teréne, prípadne o tento terén bojovať,
5. plnenie dvoch postupných úloh:
  - 5.1. ovládnutie výhodnej čiary,
  - 5.2. prechod do obrany.

Zaujatie obrany mimo dotyk s nepriateľom

Výhody zaujímania obrany mimo dotyk s nepriateľom:

1. optimálne podmienky pre rozhodovací proces,
2. dostatok času pre žienijné budovanie obrany,
3. minimálna aktivita nepriateľa,
4. plynulý postup pri zaujímaní bojových postavení čiat a dostatok času pre veliteľskú činnosť podriadených,
5. plnenie jedinej úlohy – zaujatie obrany.

Nevýhody zaujímania obrany mimo dotyk s nepriateľom:

1. neznalosť podrobnej situácie nepriateľa,
2. neznalosť smeru hlavného útoku nepriateľa,
3. aktivita prieskumu nepriateľa,
4. nutnosť premyslenej realizácie bojového zaistenia.

Miesto a úloha čaty v obrane

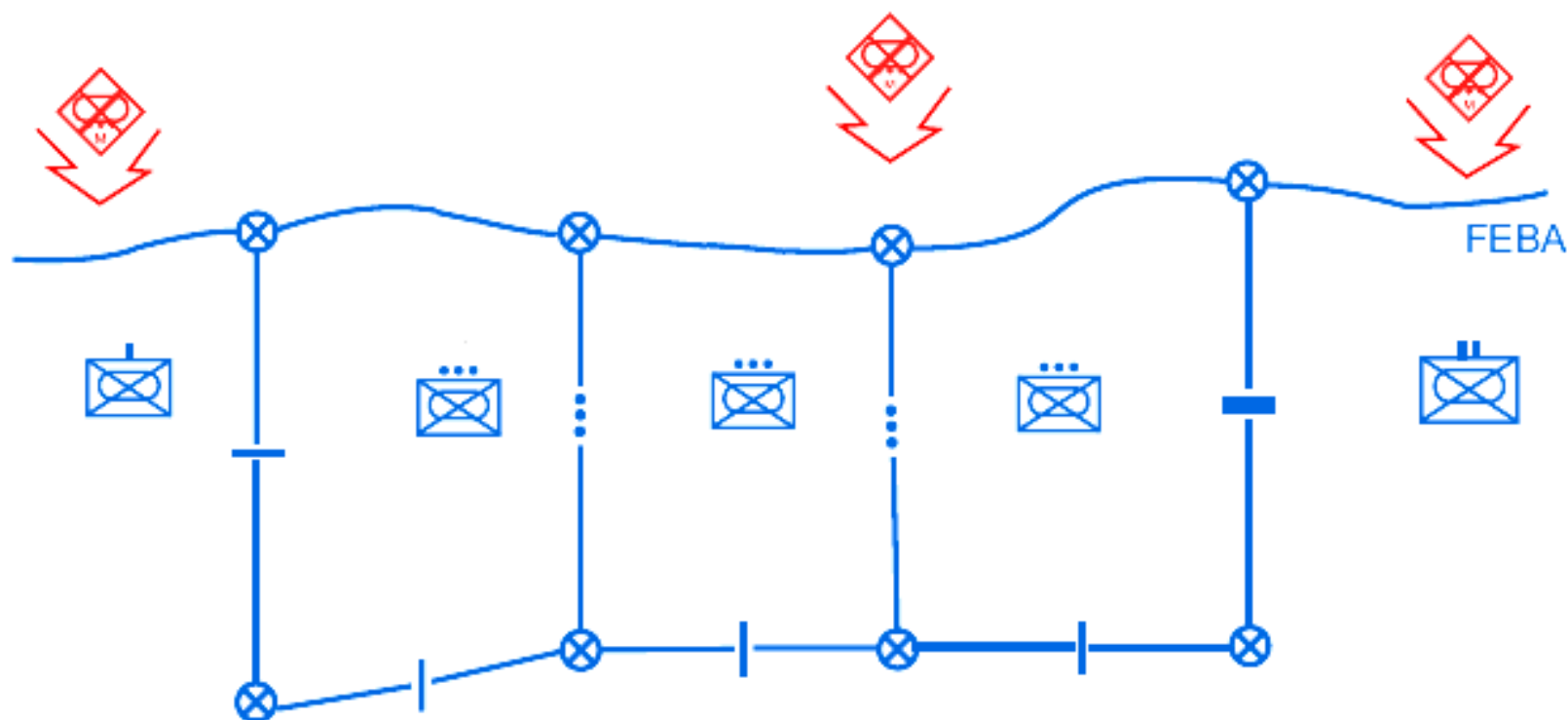
1. v zostave roty

a) v dotyku v zostave hlavných síl v prvom slede

- na krídlach
- v strede zostavy

Úloha čaty v prvom slede:

- odrazenie útoku nepriateľa,
- udržanie predného okraja obrany,
- spomalenie postupu nepriateľa,
- postupné vyčerpávanie síl nepriateľa.

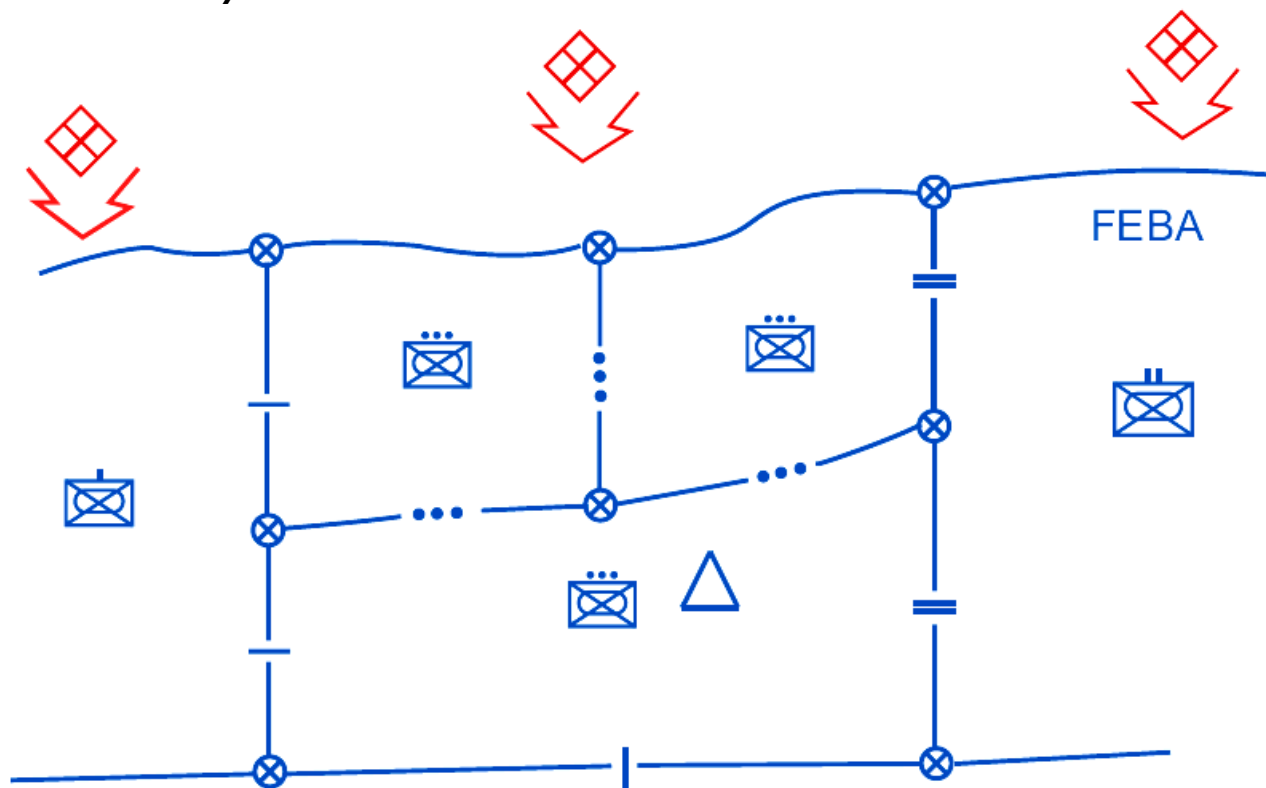
Miesto a úloha čaty v obrane

1. v zostave roty

- b) v dotyku v zostave hlavných síl v druhom slede**
- c) v hĺbke obrany nadriadeného v zostave krycích síl**

Úloha čaty v druhom slede:

- zastavenie/spomalenie postupu nepriateľa, ktorý prenikol do hĺbky obrany roty,
- ničenie nepriateľa na dosiahnutej čiare,
- prípadné pripojenie sa k protiseči.

Obrázok: Pub -31-11-02 *Taktika čety.* 2007.

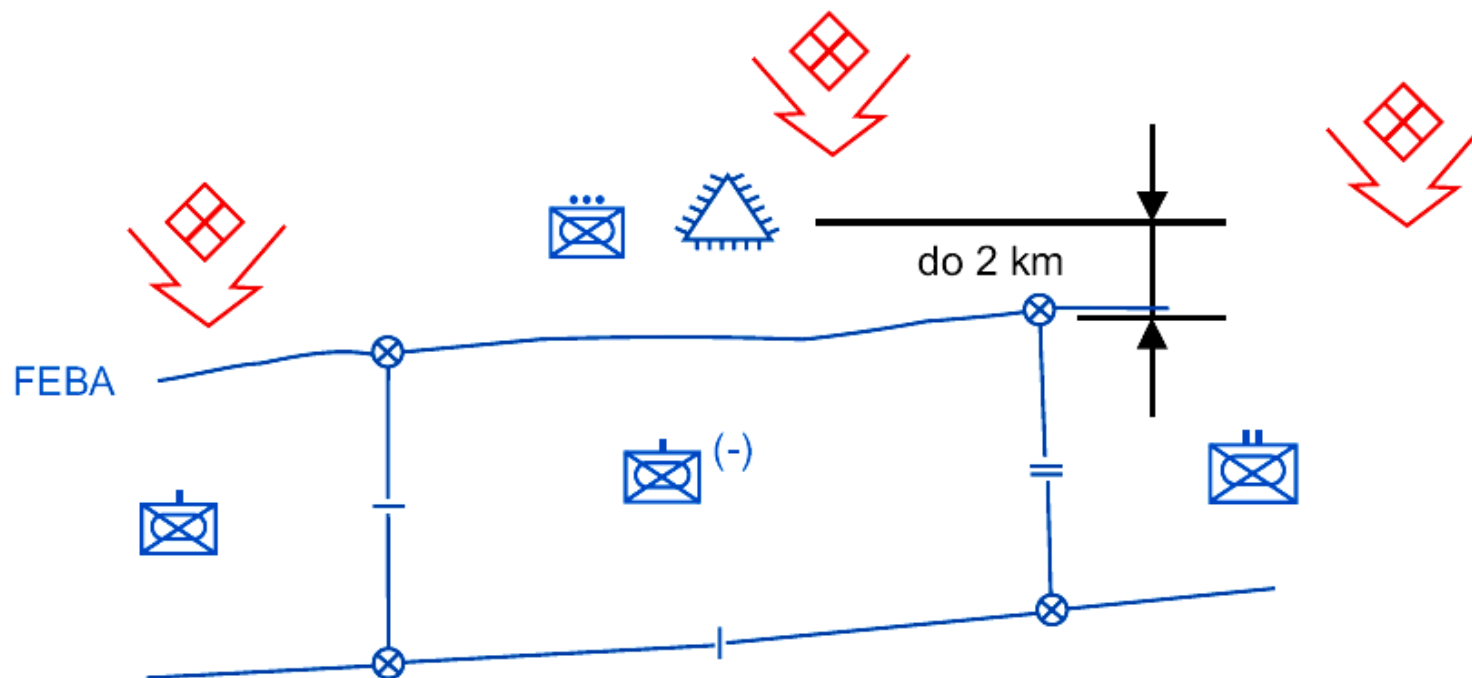
Miesto a úloha čaty v obrane

2. samostatne

a) v bojovom zaistení (na predsunutom postavení) pred predným okrajom obrany

Úloha čaty v bojovom zaistení:

- zabrániť neočakávanému napadnutiu práporu (roty) nepriateľom,
- nedovoliť nepriateľským prieskumným jednotkám preniknúť do priestoru obrany práporu (roty),
- klamať nepriateľa o skutočnom priebehu predného okraja obrany.

Miesto a úloha čaty v obrane

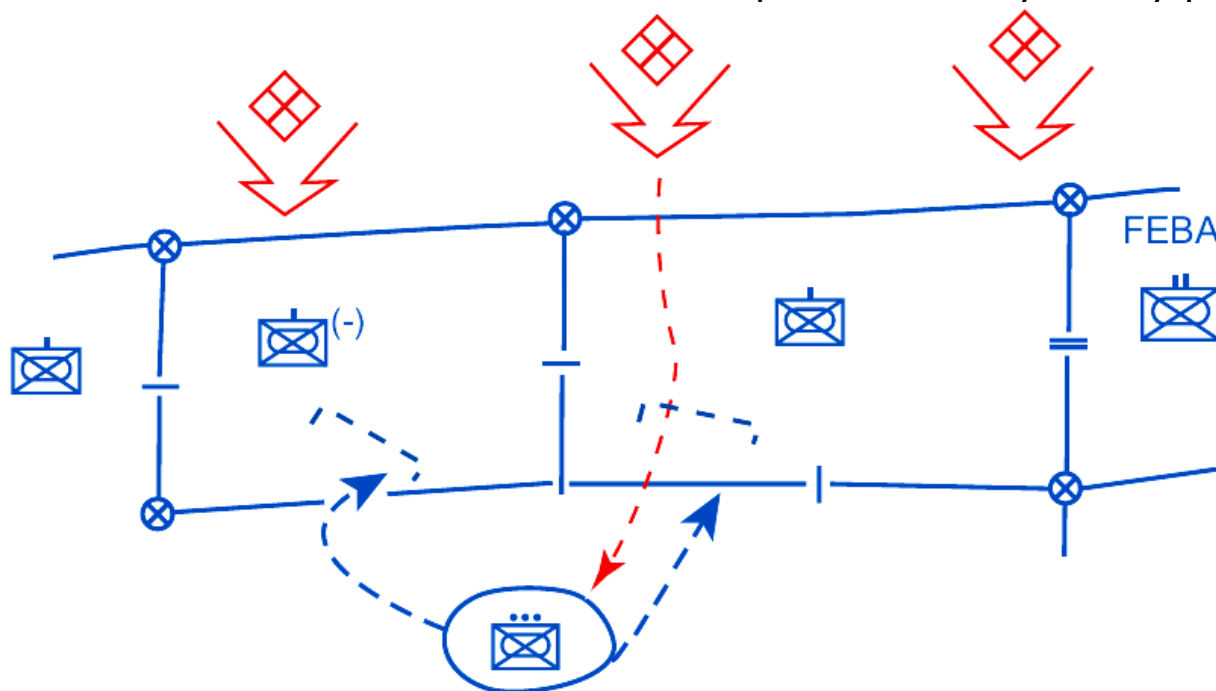
2. samostatne

b) v tyle v zálohe veliteľ'a práporu

*c) na samostatnom smere
(členitý/zalesnený terén)*

Úloha čaty v zálohe Vpr:

- prehradiť ohrozený smer, na ktorom zaujať pripravené bojové postavenie čaty,
- byť pripravená vystriedať/posilniť jednotku, ktorá stratila bojaschopnosť,
- podieľať sa na ničení TVV nepriateľa, prieskumných alebo diverzných skupín, ktoré prenikli do hĺbky obrany práporu.

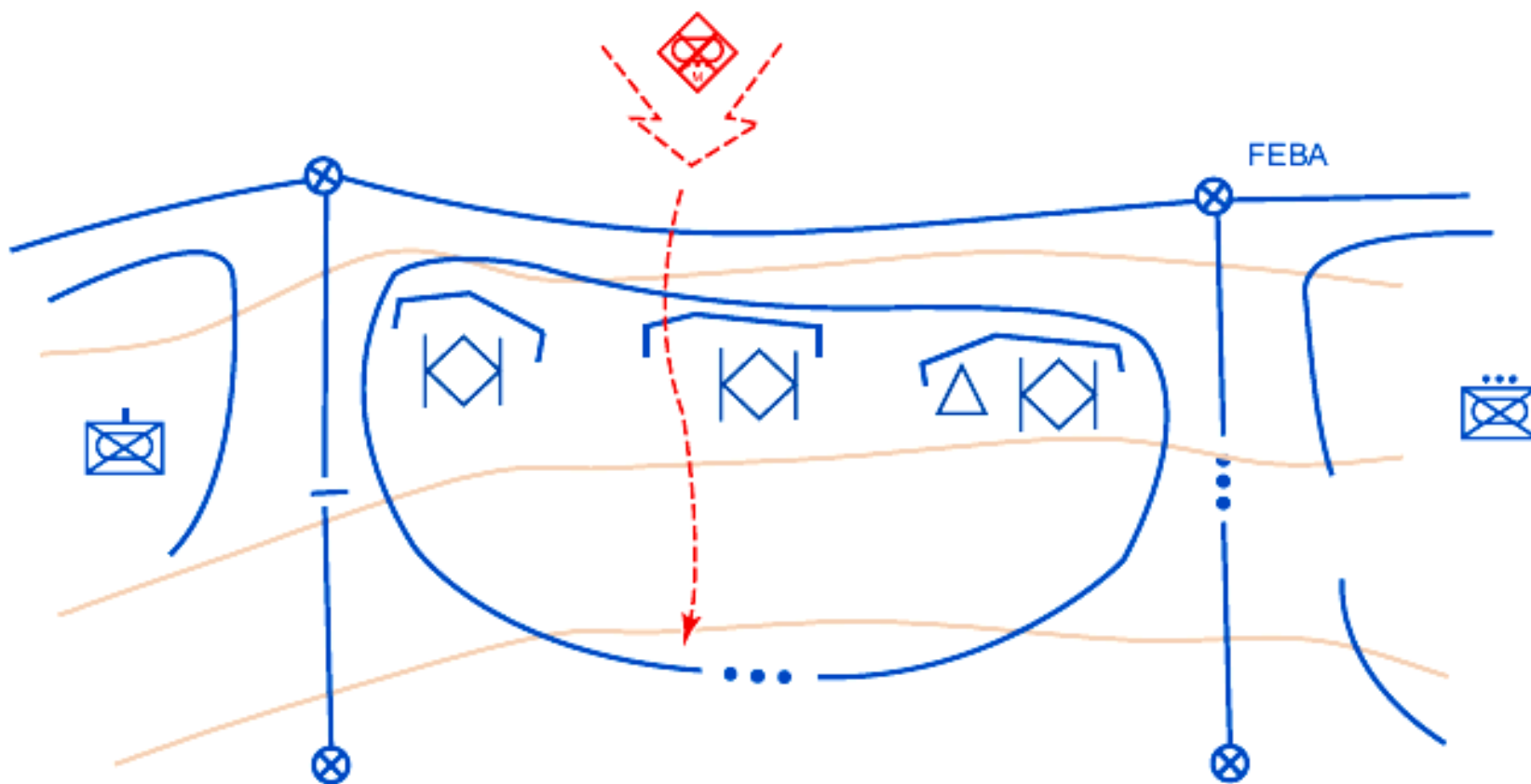

Zostavy mč v obrane

1. línia družstiev

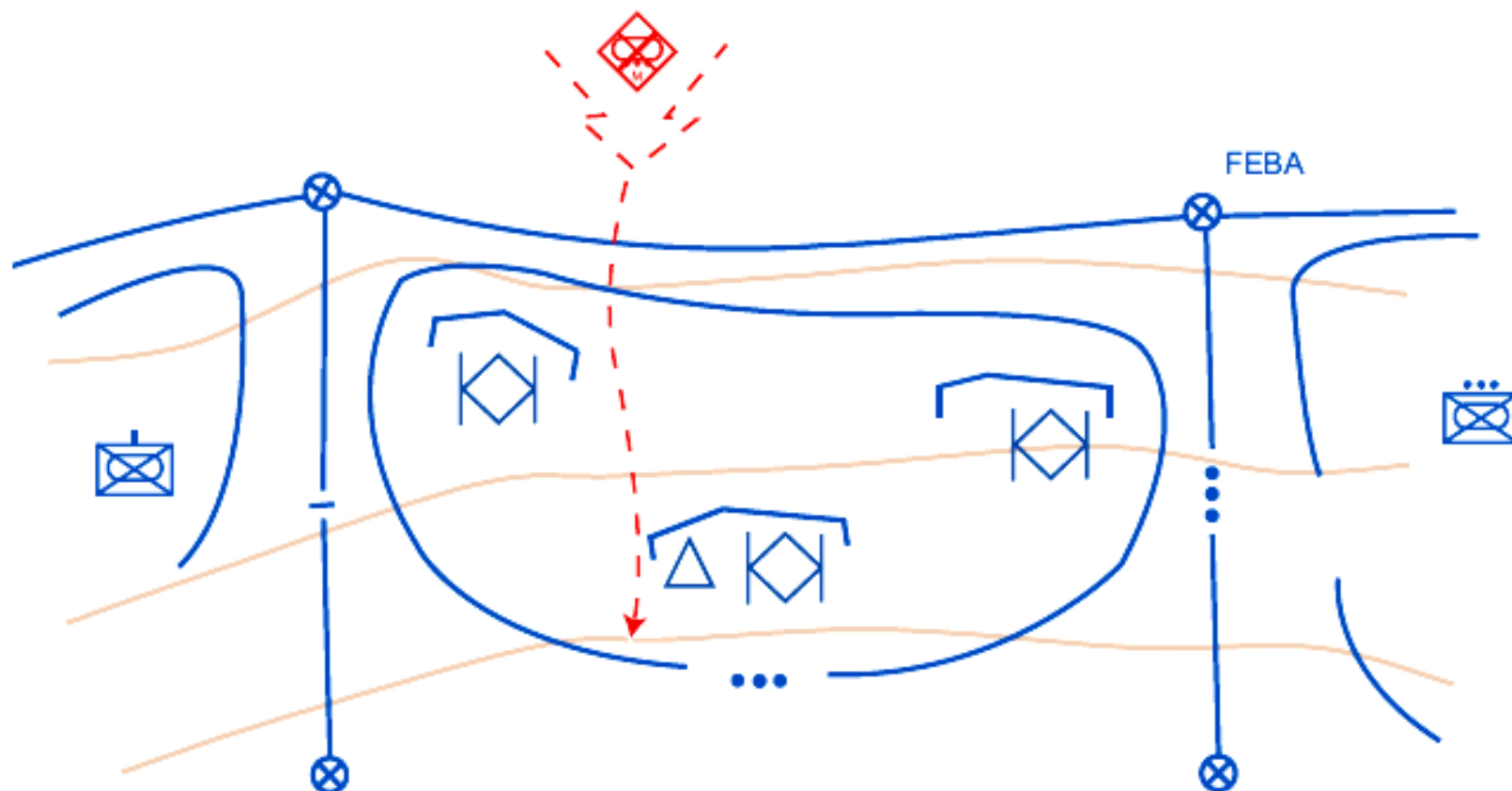
- využitie max. šírky (min. hĺbky) bojového postavenia čaty,
- max. hustota paľby na prednom okraji obrany

Zostavy mč v obrane

2. uhlom vzad

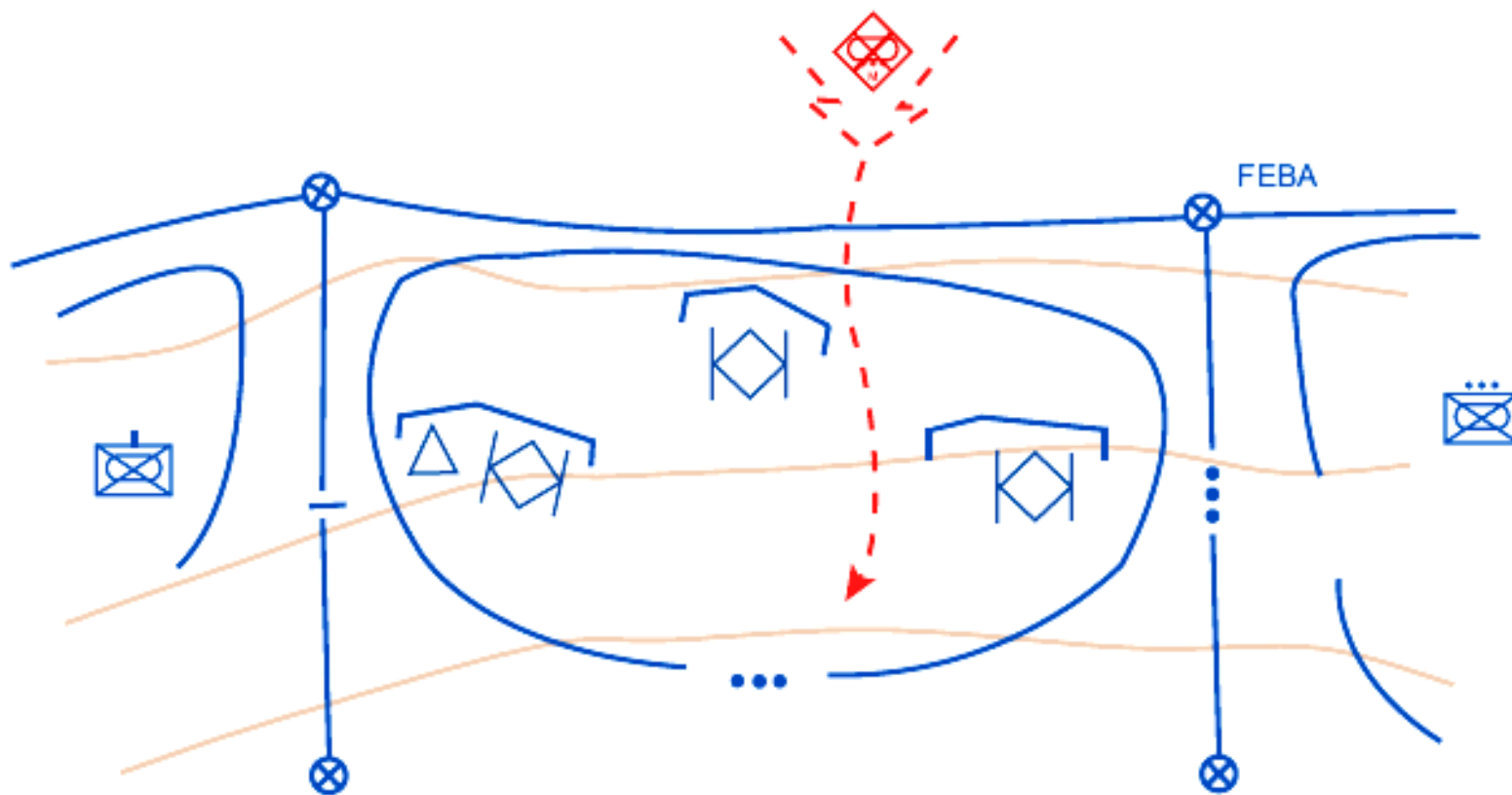
- členenie palebného systému do hĺbky,
- umožňuje viesť bočnú paľbu,
- vytvára vysokú hustotu paľby na prednom okraji aj v hĺbke bojového postavenia

Zostavy mč v obrane

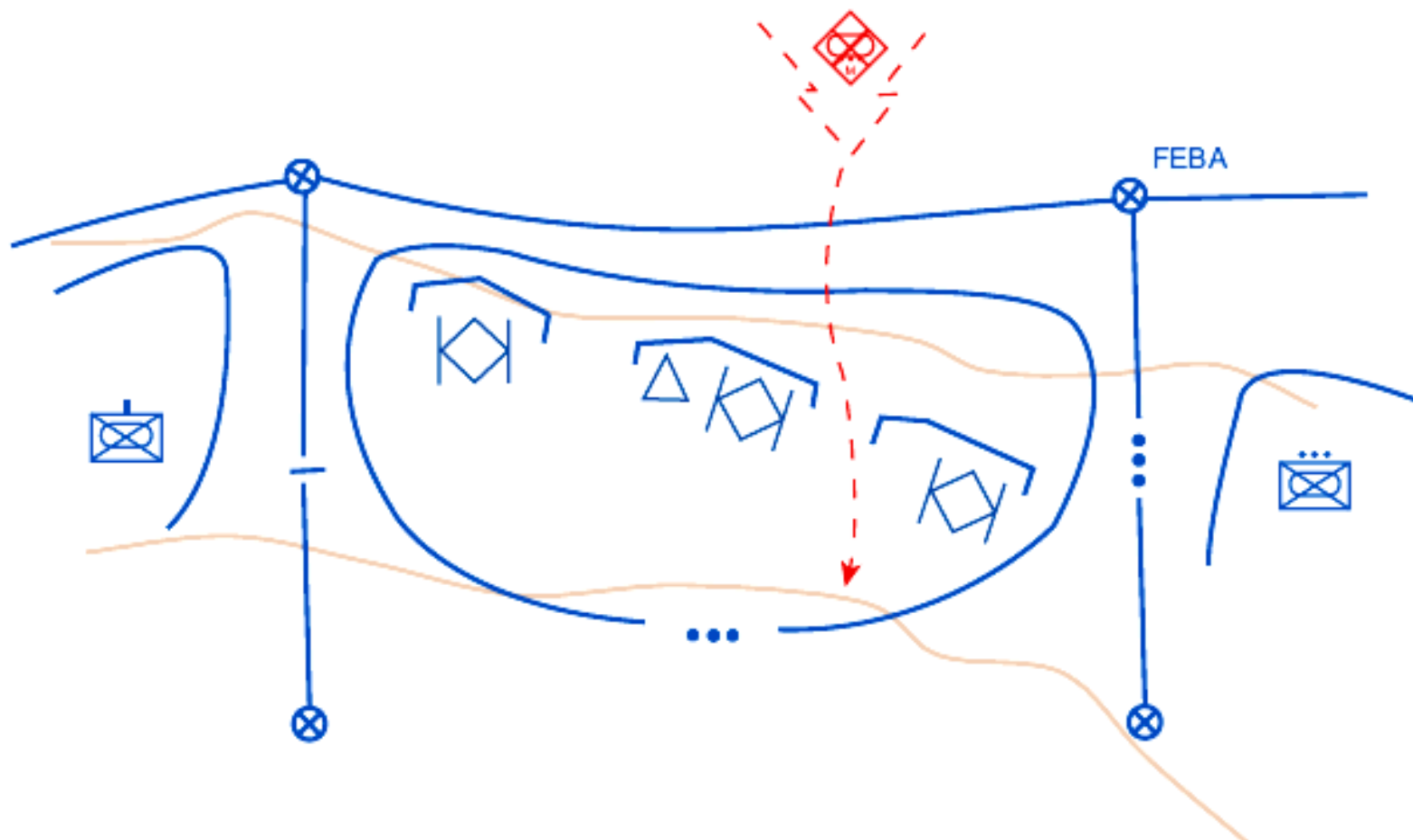
3. uhлом vpred

- umožňuje rozraziť útočiacu silu nepriateľa,
- v bojovom zaistení (na predsunutom postavení), v horách,
- umožňuje odrážať nepriateľa útočiacu z viacerých smerov,
- umožňuje rýchly prechod do kruhovej obrany.

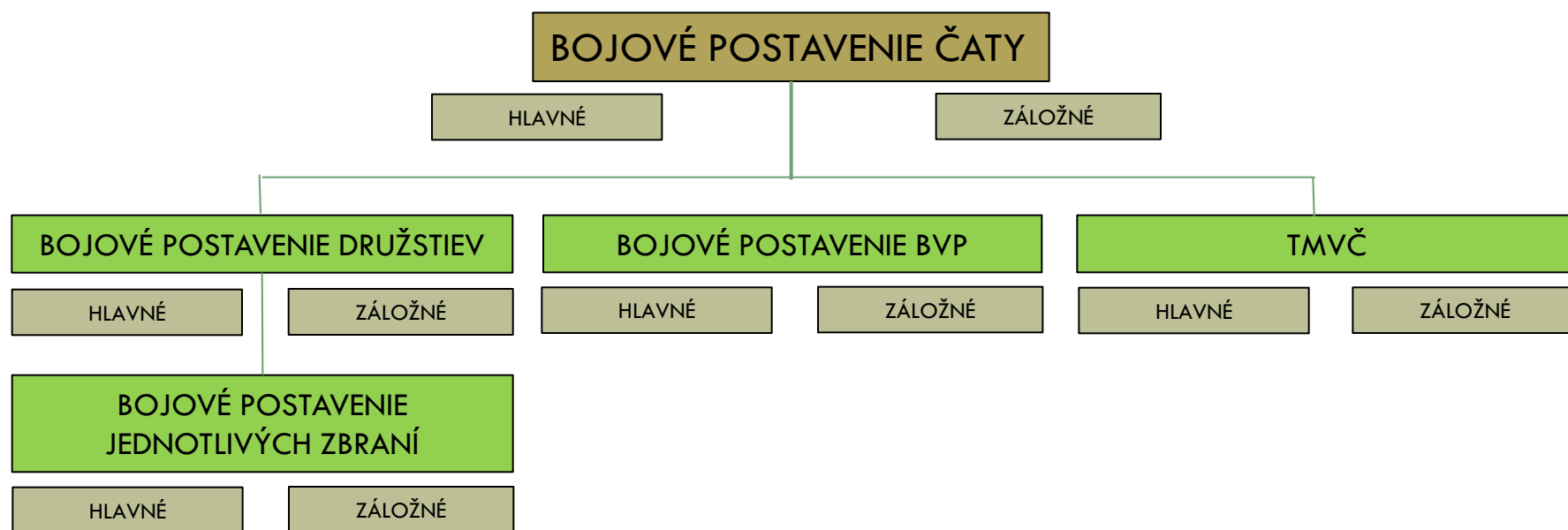
4. stupňovitá zostava

- umožňuje krytie boku zostavy roty (práporu), pokiaľ je čata bez suseda,
- vo vhodnom horskom a zalesnenom teréne,

Bojové postavenie čaty v obrane

Bojové postavenie čaty je dopredu určená časť terénu, ktorá sa žienije upravuje, pripravuje sa na kruhovú obranu a je bránená čatou.

Bojové postavenie mechanizovanej čaty sa skladá z bojových postavení mechanizovaných družstiev a v prípade posilnenia i z bojových postavení pridelených jednotiek a prostriedkov.

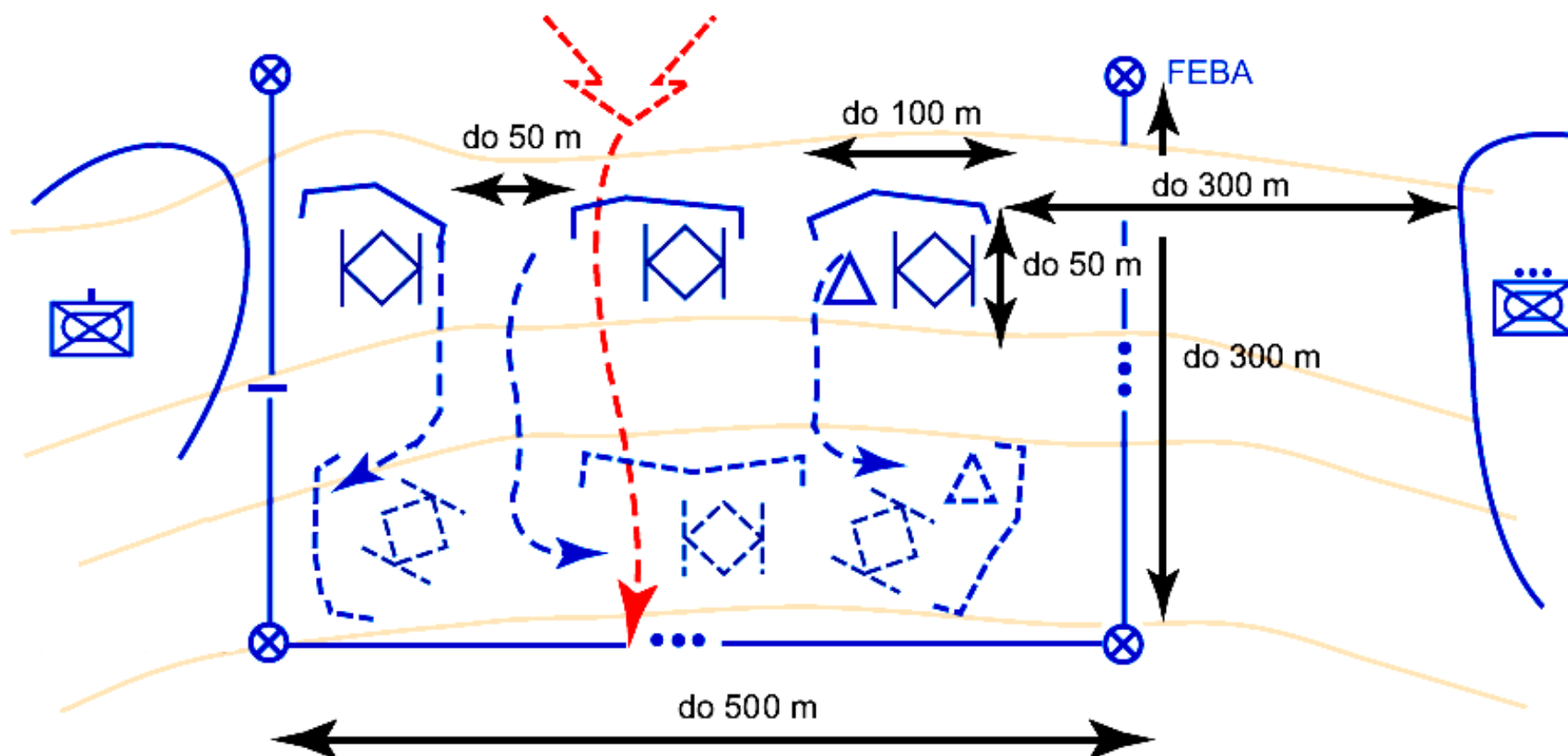
Bojové postavenia čaty musia byť budované aby:

- zabezpečovali vedenie kruhovej obrany,
- zabránili možnému presakovaniu nepriateľa,
- boli náležite odolné,
- rozmiestnenie družstiev musí umožňovať vzájomnú súčinnosť a podporu.

Na ochranu osôb a ich výzbroje, ostatnej techniky a ďalšieho materiálu a k efektívnemu vedeniu palieb sa budujú okopy, úkryty, spojovacie zákopy a ďalšie ochranné stavby.

Bojové postavenie mč (rozmery)

- Obrázok: Pub -31-11-02 *Taktika čety*. 2007.

Vhodné umiestnenie bojového postavenia mč

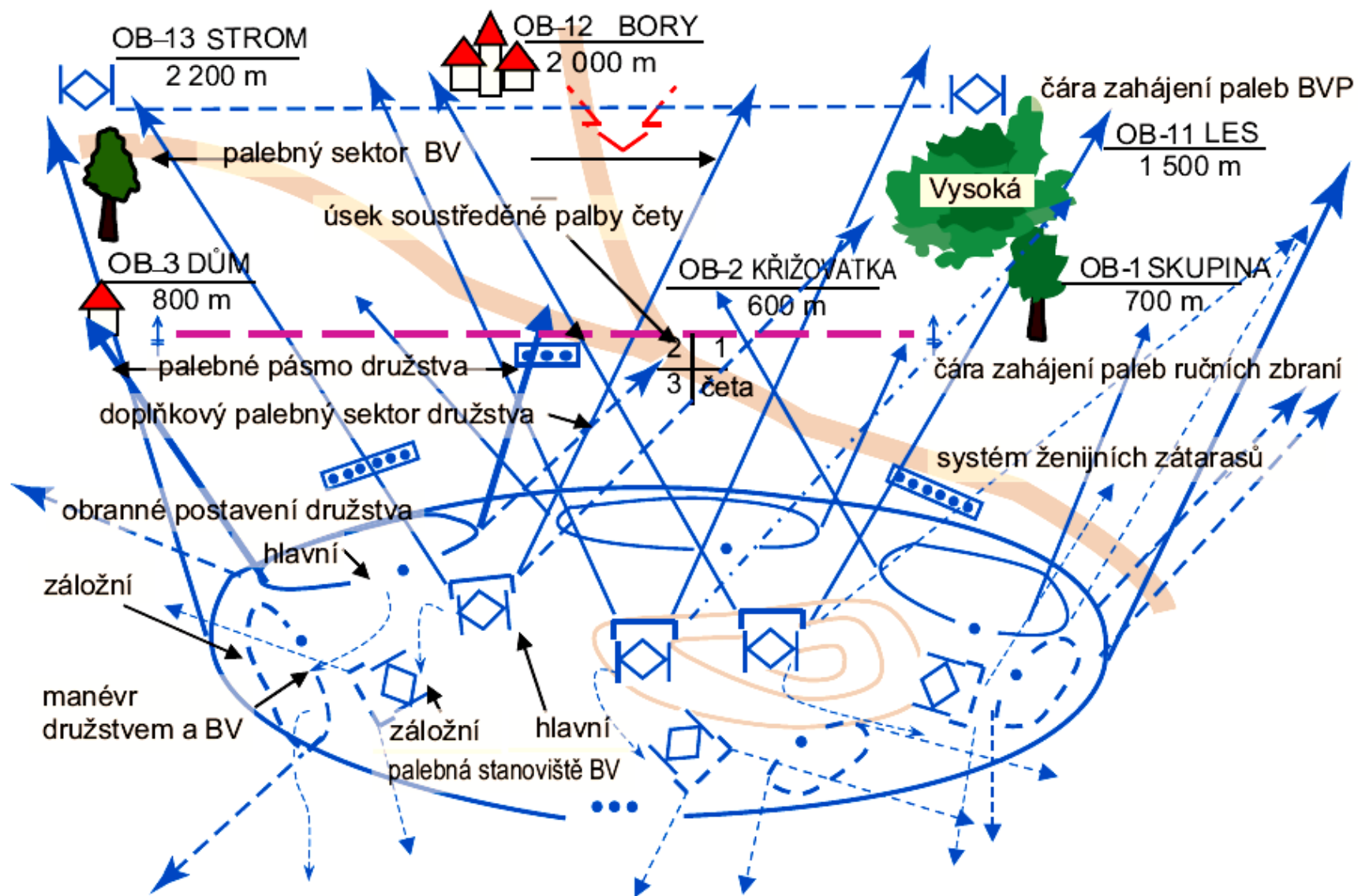

- privrátené svahy,
- terén s maskovacími vlastnosťami,
- terén obmedzujúci pohyb a manéver nepriateľa,
- terén umožňujúci usmernenie pohybu nepriateľa,
- terén hornatý, zalesnený, zastavaný,
- terén umožňujúci vytváranie klamných cieľov.

Palebný systém čaty zahŕňa:

- bojové postavenie čaty,
- hlavné a záložné bojové postavenia družstiev,
- hlavné a záložné bojové postavenia BVP,
- palebné pásmo čaty,
- palebné pásma družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- doplnkové palebné sektory družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- sektory palieb (aj doplnkové) z hlavných, záložných bojových postavení BVP
- čiary začatia strel'by ručných zbraní jednotky,
- čiary začatia strel'by lafetovaných zbraní čaty,
- čiara začatia strel'by PTRS,
- čiary pohyblivej prehradzujúcej pal'by nadriadeného,
- úsek sústredenej pal'by (ÚSP),
- systém vlastných ženiijných zátarás,
- sektory pal'by pridelených jednotiek.

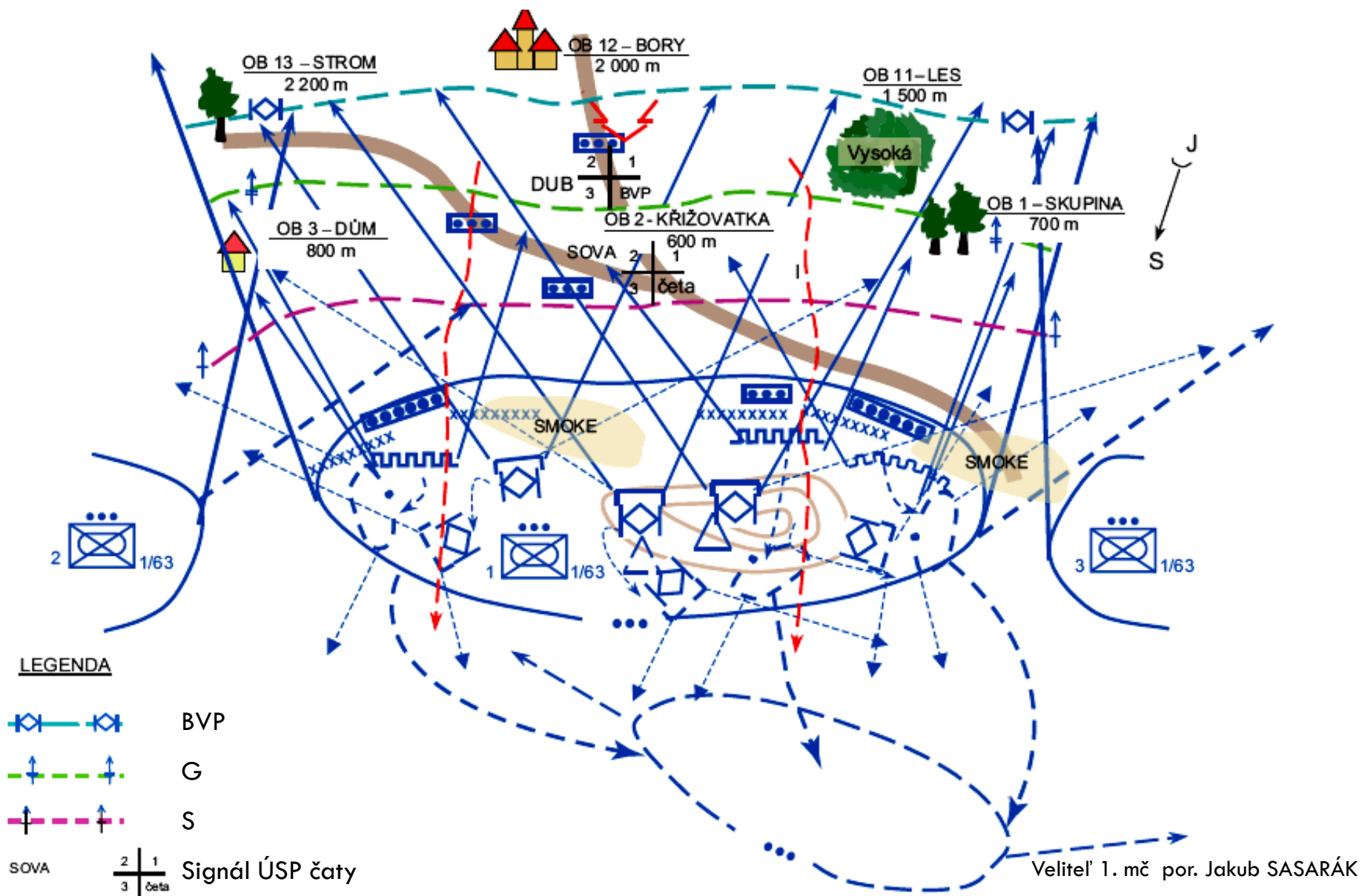
Palebný systém čaty

Schéma bojového postavenia VČ obsahuje:

- topografický podklad,
- orientačné body, záujmový smer (orientácia),
- bojové postavenie čaty,
- hlavné a záložné bojové postavenia družstiev,
- hlavné a záložné bojové postavenia BVP,
- palebné pásmo čaty,
- palebné pásma družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- doplnkové palebné sektory družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- sektory palieb (aj doplnkové) z hlavných, záložných bojových postavení BVP
- čiary zahájenia pal'by jednotlivých druhov zbraní,
- čiary pohyblivej prehradzujúcej pal'by nadriadeného,
- úsek sústredenej pal'by (ÚSP),
- systém vlastných ženiijných zátarás,
- sektory pal'by pridelených jednotiek,
- postavenie susedov,
- pravdepodobný smer útoku nepriateľa,
- legendu,
- záhlavie,
- hodnosť, meno a priezvisko spracovateľa,
- DTG, príp. ďalšie informácie.

Schéma bojového postavenia 1. mč

Príprava obrany

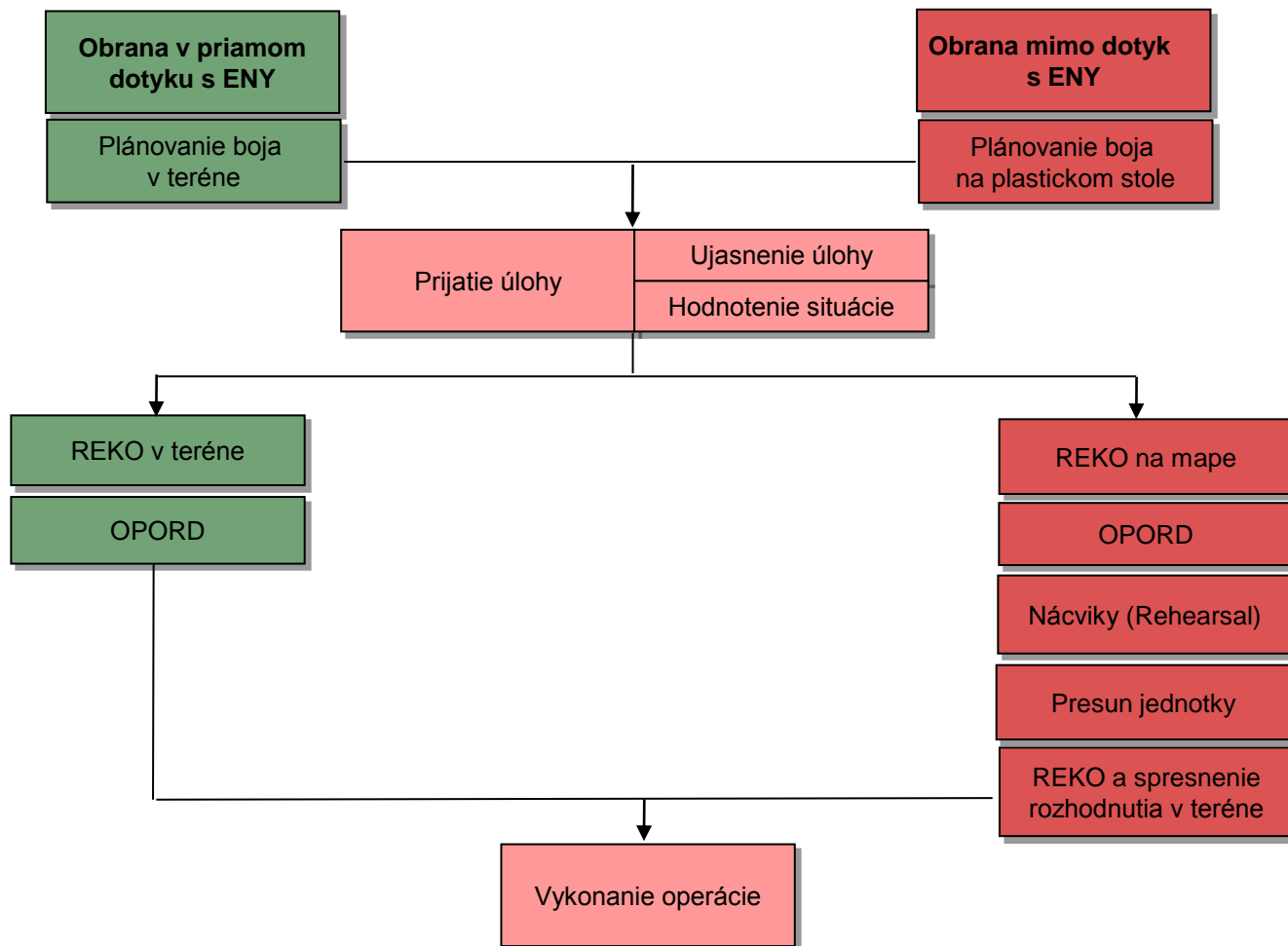

- 1) plánovanie obrany,
- 2) príprava jednotky na plnenie bojovej úlohy,
- 3) zaujatie bojového postavenia a usporiadanie bojovej zostavy a organizáciu palebného systému,
- 4) budovanie ochranných stavieb a zariadení systému ženiijných zátarás,
- 5) kontrola bojovej pohotovosti podriadených k plneniu bojovej úlohy a hlásenie bojovej pohotovosti nadriadenému veliteľovi.

Príprava obrany

1) *plánovanie obrany:*

Plánovanie obrany zahajuje VČ okamžite po prijatí OPORD od VR.

Príprava obrany

---

2) príprava jednotky na plnenie bojovej úlohy :

- príprava VDr a družstiev s dôrazom na pochopenie cieľov a úloh operácie,
- organizácia a zabezpečenie čaty materiálom potrebným na vykonanie pripravovanej operácie (ženiijné zabezpečenie, zdravotnícky mat., ...)
- príprava výzbroje a techniky na bojové použitie.

Príprava obrany

3) zaujatie bojového postavenia a usporiadanie bojovej zostavy a organizáciu palebného systému:

Pri prechode do obrany z priameho dotyku s nepriateľom je VČ po prijatí bojovej úlohy povinný:

- a) zaujať, alebo ovládnuť výhodnú čiaru,
„Např.: Prvé družstvo útokom na smere ...dosiahnuť čiaru vpravo..., vľavo..., čiaru zaujať, zahájiť budovanie obrany. Druhé družstvo... . Tretie družstvo... .“
- b) usporiadať zostavu (prechod z útoku do obrany),
- c) organizovať pozorovanie a priame zaistenie,
- d) REKO, organizovať systém vedenia palieb,
- e) riadiť ženijné budovanie bojového postavenia,
- f) organizovať zabezpečenie činnosti podriadených, súčinnosť a riešiť ďalšie neodkladné otázky,
- g) spracovať schému bojového postavenia čaty,
- h) hlásiť dosiahnutie bojovej pohotovosti čaty k plneniu bojovej úlohy.

Príprava obrany

3) zaujatie bojového postavenia a usporiadanie bojovej zostavy a organizáciu palebného systému:

Pri prechode do obrany mimo dotyk s nepriateľom, ak to umožňuje situácia, môže čata zaujať obranu vo vopred rekognoskovanom priestore operácie, v ktorom potom začne budovať obranu, alebo vykoná jej dobudovanie. VČ je povinný:

- a) rozmiestniť BVP,
- b) organizovať pozorovanie a priame zaistenie,
- c) ujasniť si úlohu, vyhodnotiť situáciu,
- d) vykonať rekognoskáciu s VDr,
- e) vydať OPORD,
- f) riadiť zaujímanie bojového postavenia,
- g) organizovať systém vedenia palieb (vrátane vyčlenia skupiny pre strelbu na nízko letiace ciele nepriateľa),
- h) riadiť ženiijné budovanie bojového postavenia,
- i) organizovať zabezpečenie činnosti podriadených, súčinnosť a riešiť ďalšie neodkladné otázky,
- j) spracovať schému bojového postavenia čaty,
- k) v stanovenú dobu hlásiť VR dosiahnutie bojovej pohotovosti čaty na plnenie bojovej úlohy.

Príprava obrany

---

4) budovanie ochranných stavieb a zariadení systému ženijných zátarás:

V prvom poradí sa budujú:

- a) jednotlivé okopy pre strel'bu zo samopalu, guľometu, ostrel'ovacej pušky a prostriedkov palebnej podpory,
- b) okopy pre bojové vozidlá, tanky a ostatné vozidlá,
- c) upravuje sa terén pre pozorovanie a palebné pásmo,
- d) zriaďujú sa zátarasy a buduje sa veliteľsko-pozorovacie stanovište.

V druhom poradí:

- a) buduje sa spojovací zákop medzi jednotlivými okopmi,
- b) hĺbi sa spojovací zákop k vozidlám,
- c) hĺbia sa okopy pre zbrane, vozidlá podľa rozhodnutia veliteľa roty (vzhľadom na vzniknutú situáciu) v nasledujúcich, záložných alebo doplnkových palebných postaveniach,
- d) zriaďuje sa zakrytý pohotovostný okop (pohotovostný úkryt) a výklenky pre muníciu.

Príprava obrany

V ďalšom poradí:

- a) dokončuje sa vybudovaný zákopový systém,
- b) hĺbia sa spojovacie zákopy k susednému družstvu a do tyla,
- c) buduje sa záložné bojové postavenie družstiev,
- d) zhotovuje sa pohotovostný úkryt veliteľsko-pozorovacieho stanovišťa veliteľa čaty,
- e) budujú sa klamné postavenia,
- f) pokračuje sa v zdokonaľovaní ženínej úpravy bojového postavenia čaty.

Súčasne s budovaním ochranných stavieb sa tieto stavby maskujú a upravuje sa terén na zlepšenie podmienok pre pozorovanie a vedenie paľby.

5) kontrola bojovej pohotovosti podriadených k plneniu bojovej úlohy a hlásenie bojovej pohotovosti nadriadenému veliteľovi:

POHOTOVOŠŤ PALEBNÉHO SYSTÉMU ČATY je dosiahnutá ak:

- príslušníci čaty poznajú bojovú úlohu,
- zaujali bojové postavenia,
- majú pripravené prvky pre vedenie paľby počas zníženej viditeľnosti,
- sú zásobení muníciou v stanovenom rozsahu.

POHOTOVOŠŤ OBRANY ČATY je dosiahnutá ak:

- je v pohotovosti palebný systém,
- sú splnené ženijné práce 1. poradia.

Vedenie obrannej operácie

1. Približovanie sa nepriateľ'a k obrane

Činnosť čaty pred zahájením útoku nepriateľ'a:

- ničenie nepriateľ'a jednotkami na predsunutom postavení (bojové zaistenie),
- nepretržité pozorovanie priestoru (hotovostná zbraň),
- príprava obrany (ženijné budovanie, maskovanie, ...),
- po spozorovaní nepriateľ'a vyhlásenie bojového poplachu (zaujatie palebných postavení).

Činnosť čaty pri zahájení palebnej prípravy nepriateľ'a:

- vyhlásenie delostreleckého poplachu (zaujatie pohotovostného úkrytu príp. BVP),
- hotovostná zbraň ostáva v palebnom postavení (použitie PIO, pozorovanie priestoru),
- po ukončení delostreleckej prípravy nepriateľ'a (na rozkaz veliteľ'a čaty) zaujatie palebných postavení, pozorovanie priestoru.

Činnosť čaty pri rozvinovaní nepriateľ'a do bojovej zostavy:

- na povel veliteľ'a čaty zahájenie ničenia nepriateľ'a,
- ničenie nepriateľ'a na účinný dostrel všetkých zbraní čaty (čiary zahájenia pal'by jednotlivých zbraní),
- ničenie nepriateľ'a sústredenou pal'bou v momente jeho rozvinovania do bojovej zostavy,
- riadenie pal'by veliteľ'om čaty (určovanie poradia ničenia cieľ'ov, prenášanie pal'by, atď.).

Vedenie obrannej operácie

2) Odrážanie seče nepriateľa

Ničenie nepriateľa pred predným okrajom bojového postavenia čaty:

- vedenie masívnej paľby všetkých palebných prostriedkov počas prekonávania ženiijných zátaras nepriateľom (využitie spomalenia jeho postupu),
- riadenie paľby veliteľom čaty (vydáva palebné povely, sústreďuje alebo rozdeľuje paľbu),
- veliteľ čaty, družstva riadi prenáša paľbu, reaguje na nerovnomerný postup jednotiek,
- prípadné zaujatie záložných (nasledujúcich) postavení (na rozkaz veliteľa čaty),
- pri priblížení pechoty nepriateľa k prednému okraju obrany čaty na vzdialenosť 30 – 40m použitie ručných granátov.

Ničenie nepriateľa v bojovom postavení čaty:

- ničenie nepriateľa všetkými palebnými prostriedkami na krátke vzdialenosti a bojom zblízka.

Činnosť družstva po odrazení útoku:

- prípadné vykonanie ústupu (odchodu bojom) len na rozkaz nadriadeného,
- zaujatie stanoveného priestoru (v prípade ústupu, odchodu bojom),
- vykonanie konsolidácie a reorganizácie čaty,
- hlásenie.

A photograph of a military tank, possibly a T-72, stuck in a deep, muddy ditch. The tank is partially submerged in the mud, with its turret and upper hull visible. The surrounding environment is a grassy field with some bare trees and a clear blue sky. The text 'OTÁZKY?' is overlaid in large, bold, yellow letters at the bottom of the image.

OTÁZKY?

Plán seminára

Termín: 22 MVO - 25. apríla 2012, 3-4 hodina
23 MVO - 24. apríla 2012, 1-2 hodina

Téma: **T 4/3 Ofenzívne aktivity čaty (roty)**

- Otázky:
1. Útok a organizácia útoku
    - definície, charakteristiky
    - útok so skrátenou prípravou
    - útok s úplnou prípravou
    - protiútok, predstihujúci útok
  2. Vedenie útoku
    - definícia, charakteristika
    - fázy útoku
  3. Formácie pohybu a formy manévru v útoku
    - typy formácií pohybu a ich charakteristika
    - základné formy manévru a ich charakteristika
  4. Prepad
  5. Pasca

Literatúra:

- SPG-3-16/Všeob Vedenie operácií (čata, družstvo, osádka tanku) (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- SPG-3-15/Všeob Vedenie operácií mechanizovanou (tankovou) rotou (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- PUB-31-11-02 Taktika čety. Veliteľství společných sil, Praha 2008.

Plán seminára

Termín: 22 MVO - 27. apríla 2012, 3-4 hodina
23 MVO - 26. apríla 2012, 3-4 hodina

Téma: **T 4/4 Defenzívne aktivity čaty (roty)**

- Otázky:
1. Obrana
    - definície, charakteristiky
    - základné rozdelenie
    - spôsob zaujatia obrany - výhody, nevýhody
  2. Miesto, úloha a zostavy čaty v obrane
    - pôsobenie a úlohy mč
    - zostavy mč v obrane - charakteristika a popis
  3. Bojové postavenie čaty v obrane
    - charakteristika
    - rozmery, umiestnenie
    - palebný systém čaty – schéma, popis
    - schéma bojového postavenia čaty - popis
  4. Príprava a vedenie obrany
    - plánovanie, príprava jednotky, zaujatie, budovanie a pohotovosť obrany
    - vedenie obrannej operácie

Literatúra:

- SPG-3-16/Všeob Vedenie operácií (čata, družstvo, osádka tanku) (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- SPG-3-15/Všeob Vedenie operácií mechanizovanou (tankovou) rotou (B). Veliteľstvo PS OS SR, Trenčín 2011.
- PUB-31-11-02 Taktika čety. Veliteľství společných sil, Praha 2008.